

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 20 korona.
Egyes szám ára . . 2 korona.
Megjelenik (július és augusztus
kivételével) havonként egyszer.

CSERKÉSZ- ÉS DIÁKÚJSÁG.

—

Szerkeszti: SCHERER LAJOS.

Előfizetést, hirdetést, cikket,
lapközleményt a szerkesztő
címére kell küldeni:

Losonc, Madách-utca 21. szám.

*Előtted a küzdés, előtted a pálya.
Az erőtlen csügged, az erős megállja.
Tudod-e, az erő kicsoda? Akarat,
Mely előbb, vagy utóbb, de borostyánt arat!*
(Arany).

Föl a fejjel!

A cserkészinduló buzdító szavai ezek! Föl a fejjel, ifju! Indulj neki az életnek edzett testtel, vértezett lélekkel. Nagy célok, boldog álmok hívogatnak.

Az élet küzdés és ezt a harcot nem vivjuk meg diadallal, ha a szép, nemes életben, az eszmények erejében, az erkölcsi rend törvényszerűségében nem hiszünk. Aki hisz, az üdvözülni, vagyis örökké él, mondja Krisztus.

Az életünket tartalmassá kell tennünk. Értelme is csak akkor van, ha folyton magasabb, tartalmasabb célokért hevülünk, hogy fokról-fokra emelkedjünk. Az élettelen lét hordja

a vegetatív életet, az ösztönös állati életet, erre alapozódik a szellemi élet és az eszmék vonzanak mérhetetlen magasságokba, aetheri tisztaságba és a férfias szépség, az isteni harmónia csak így fejlődhetik ki bennünk.

Az egyetlen, szép, hatalmas életért lelkesedni kell s nem kishitű meghunnyászkodással várni a sült galambot. Az élet középpontján álljon az eszmény s ennek elérésében erővel, munkával kell küzdenünk. Ez a küzdelem megtanít a törvény tisztelésére, az erkölcs megbecsülésére, embertársaink szeretetére, az egészség ápolására, az élet örömeinek nemes élvezetére.

Föl a fejjel! Nyergeljük meg ösztöneinket, szorítsuk a törvény pántjaiba szenvedélyeinket, hogy az élet szépsége és egészsége muzsikáljon nekünk. És a törvény tisztelete, az élvezetek mérséklése, az esz-

mények iránti hűség szolgálhatja nekünk a legharmónikusabb zenét.

Föl a fejjel! Ne légy kishitű. Csekély erőd megacélosodik, ha van hited, ha remélsz a magad elé tűzött eszmény elérhetésében és ha minden kötelességedet lelkesedéssel, szeretettel teljesíted.

A cserkész jelvénye a liliom. Szent elhatározással, mosolygó lélekkel, szent akarattal — megőrizve tested-lelked ártatlanságát. — tiszta maradsz az élet salakjában is, miként a liliom és kedves, kimagasló, szép, ékes leszel, miként a liliom.

Azért ifju, föl a fejjel!

*Láb, mely hangtalanul lépked,
Szem, mely mindig mindent lát,
Fül, mely hallja, szél ha reszül,
Szív, mely érzi más baját,
Üdv neked, cserkészbajtársam,
Föl ismerem veled!*

CSB 166.
1921

Tájékoztató.

Innen-onnan tíz esztendeje már annak, hogy megharsant a cserkésztrombita és felvonultak a cowboy-kalapos, khaki ruhás cserkészek. Azóta sok vidám, derüs napot élveztünk, de sok lenéző mosolyt és csípős megjegyzést is kaptunk.

Nagyközönségünk legnagyobb része annyit tud ma is a cserkészetéről, hogy azok exotikus ruhába öltöztetett diágyerekek és ezek néha jókedvűen nótázva indulnak kirándulásra és ha fáradtan-porosan is, de feszes léptekkel, csillogó szemmel térnek vissza. Ez olyasféle, mint a látáshól való ismeretség.

Voltak ugyan, kevesen bár, akik tüzetesebben érdeklődtek mozgalmunk iránt és megismervén, szível-lélelkel híveinkké is lettek, de a legtöbben könnyedén tovasiklottak felette és elfeledték ezt ép úgy, mint a többi szürke hétköznapi eseményt. Van azonban egy vigasztaló mozzanat: a mindenkor tapasztalt jóakarát. Ez fogadott bennünket s ez kísért el utainkra.

Pedig a cserkészet ifjúságunk legéletrevalóbb és legértékesebb mozgalma!

A cserkészet eredetét az angolbur háború egyik epizódjának, Mafeking ostromának köszönhetjük. A várost angol katonákkal Robert Baden Powell tábornok védte. Sorkatonasága már igen megfogyott kényszerűségből a serdülő 10—18 éves fiukat használta fel hírvívó, járőr és kémszolgálatra. Bámulva vette észre, hogy mekkora újoncaiban a bátorság, lelkesedés és öntudatos kötelességteljesítés. Bármily nehéz feladatot is csodás könnyűséggel oldottak meg.

Hazatérte után elhatározta, hogy gyökeresen átgyurja hazájának sápadtareu ifjúságát. Bizvást foghatott ehhez a munkához: élő példákbl láthatta, mire képes a serdülő ifjúság. Összetoborozta a vértelenareu diákokat, a vásott utca-gyereket, a gyárak és műhelyek ifju rabjait. Állandó csapatot szervezett belőlük és képzett vezetők felügyelete alatt sok ügyes dolgot tanulhattak. A város izzó kötömbjei közül kirándultak a szabadba, ott táboroztak. Kezdték a természetben nyitott szemmel jární, állatokat,

növényeket megfigyelni. Testüket sporttal és játékokkal edzették. Lelküket kitárták egymás közt; bajtársi közösséget teremtettek; lovagias gondolkodáshoz szoktak. Ezek voltak az első boy-scout — cserkész-csapatok.

Természetesnek találhatjuk, hogy az egész világ ifjúsága ujongó örömmel fogadta a mozgalmat. Egymásután esküdtek fel a zöld-sárga bourbon lilimos zászlóra az angol boy-scoutok után a francia éclaíreurok, a német pfadfinderek és a magyar cserkészországok.

Hogy mozgalmunkat miért fogadják mindenhol a legnagyobb lelkesedéssel, azt avval magyarázhatjuk meg, hogy az egész intézmény szervezete, működése a serdülő fiu romanticizmus után vágyó lelkének természetéhez szinte hajszálpontosággal simul.

A serdülő ifju lelke a nemes indulatoknak egész kincsesháza; a szebbnél-szebb drágaköveket — a cserkészet hozza ki a napfényre és ott kiesiszolja úgy, hogy gyönyörködve szemlélhetjük ragyogását.

Célja a mozgalomnak hármás: jellem-, test- és ügyesség-fejlesztés.

A jellemfejlesztés irányelvei a cserkész-tízparancsolatban foglaltnak. Ezt minden újoncnak, illetve felavatandó cserkésznek be-téve kell tudnia.

Ennek rövid foglalata: Keresni kell az alkalmat, hogy mindennap tehessen valami igazi jót, legyen az bármily csekélységnek látszó dolog is, mint eltévedt kisgyermek hazavezetése, gyenge szál virág megvédése az elpusztítással szemben. Becsületérzésben megerősödik. Becsületiszava a legkomolyabb esküvel felér: aki ezt megszegi, méltó a kizárára. Megtanulja öntudatosan szeretni hazáját, maga neveli magát jó honpolgárrá. Lélekjelenlétét mindig megőrzi, hiszen jelszavunk is: „Légy résen!”

Mindig józan, vidám és nyugodt. Veszély esetén kötelessége embertársát nyugodtságra inteni. Ha valakit tisztelgéséről vagy ruhájáról fölismér, hogy közénk való, bármely nemzethez, társadalmi osztályhoz vagy vallásfelekezethez tartozzék is, testvérként kell vele bánnia; szükség esetén élelmi-

szert és fekvőhelyét is köteles megosztani. Barátja az állatoknak is, nem a fészekrablásban, hanem egy kis énekes madár etetésében leli gyönyörűségét.

Feljebbvalói parancsának szó nélkül engedelmeskedik, mert tudja, hogy ha mindenki a maga feje után indul, eredményes munkáról szó sem lehet. Tiszta gondolatában, szavában és tettében.

Ezek nagyjában a cserkészet papíron adott elvei, de mindig praktikus vonatkozásban; sokkal többet nyújt azonban, az ügyesség-fejlesztés javára, természetben. A városi fiut kiviszi az Isten szabad ege alá, ott táborot ütve vele, száz meg száz olyan probléma elé állítja, hogy megoldásában ügyességét és leleményességét kifejtheti. Az élet apró kényelmeihez hozzá szokott diákok cserkészkedés közben nem várja délben a kész ebéd, főzőedényében egyszerű, izletes ételt készít. Este nem várja a vetett ágy, mert fekvő helyéről maga gondoskodik; ha ruhája elszakad, magának kell megfoltoznia: a sátor táborban a saját és társai kényelmére mindent el kell követnie. Már most legyen az akármi-lyen egyszerű dolog, mint egy biztosan tartó csomó kötése utasmunkáknál, szilárdan álló sátor verése, sikeres segélynyújtás kisebb balesetknél, akkor ezek az apró-cseprő sikerek mindmégannyi tég-lájává válnak a szilárd jellem, ellenmondást nem tűrő bátorság művészi épületének s ezt lelkünkben — fáradtság, lemondás, életünk árán is fel kell építenünk.

A mozgalom főkiválósága tehát abban áll, hogy az ifju összes képességeit, — s ezek eddig legtöbbször csak csinytevésekben nyilvánultak, — magának foglalja le, azután jó irányba terelvé, úgy is fejlesztí ki. Visszaadja az ifjúságot a természetnek, miközben elvonja a várostól. Testét megedzi; domboru mellü, párdueizmu, sas-szemü fiukat akarunk látni.

Ha az előbbiekhöz még azt is hozzávesszük, hogy a mozgalom egyik főcélja lovagias és szolgálatra kész nemzedék nevelése is, azt hiszem, nem akad, aki a cserkészet létjogosultságát vitatni akarná. Az elmúlt mostoha idők nehéz

nyügét lerázva vállunkról, magasba szegzett szemmel, szívünk-lelkünk melegével fogjunk hozzá további munkánkhoz, bátran fordulva a nagy közönséghez egyik vezetőnk szavaival: „Anyák! Adjátok nekünk fiaitokat, mi testben és lélekben megerősödve vezetjük őket vissza hozzátok!”

Beszédes Lajos
v. komáromi segédtitisz

A Brocken alján.

Hív a hegy,
Zúg a bérc;
Szava kegy,
Szava ére:
Megértem . . . bevárom.
Pompában
Ég a föld;
Kuhája
Puha zöld;
Elnézem . . . csodálom . . .
Csöpp ember . . . nagy álmom

Bübája
Dalra csat,
S imává
Lesz a dal,
S földig hajol fejem . . .
Lét, élet,
Mindenség,
Természet,
Istenség
Érzem, rokon velem . . .
S él bennem . . . és velem!

Harz. Deutschland.

Ifjb. Vallentinyi Dezső.

PROBLÉMÁK.

Kedves Sanyim!

Értem, ha ma kiváltképen felmerül Bennetek ez a kérdés: *van-e tulajdonképpen lelkiismeret?* Amelyről oly sok szépet hallotok az iskola padjai között, de mit oly nehéz feltalálni a való életben.

Mikor a vallás azt tanítja, hogy a lelkiismeret Isten szava bennünk, akkor ezzel azt akarja kifejezni, hogy cselekedeteinknek az indító okai nem pusztán az ösztönök és a tudatos önzés, hanem egy olyan

ok is, amely tul esik az emberi önzés érdekkörén.

Kant, a nagy német bölcse, más nyelven ugyan, mint a vallás, végeredményben ugyanazt állítja. Szerinte van valami fensőbb rendű parancs az emberi lelkekben („du sollst“!), amelynek kénytelenek vagyunk engedelmessé válni.

Kanttal szemben Herbert *Spencer*, de még inkább Max *Stirner* könyörtelenül leplezik le cselekedeteink titkos indító okait s kimutatják, hogy cselekedeteinknek a *legjobb* esetben hiuság, erkölcsi javak szerzése vagy félelem az okozója.

Hol van itt az igazság?

Mindeniknek van valami igazsága, de egyiknek sincs teljes igaza.

Ugy Kantnak, mint *Spencer*éknak az a tévedésük, hogy általánosítják véleményüket.

*Spencer*nek és *Stirner*nek köszönhetjük azt a józanságot, hogy ma már nem vagyunk hajlandók derüire-borura minden cselekvést erkölcsi cselekedetnek minősíteni. Hanem alaposabban kutatunk a cselekedetek titkos motivumai után.

De annyira már nem mehetünk, hogy minden cselekedettől megtagadjuk az erkölcsi jelleget.

Minden cselekedettel szemben fel lehet emelni a kétség szavát, hogy az egyéni önzésnek nem messze tekintő számításából fakadt-e, csak egy cselekedettel szemben nem áll meg ez a kétség. Mikor a hős, a szent, a lángész, az eszme harcosa higgadt megfontolás után is inkább választja a halált, mint elveinek megtagadását. És még csak azt sem lehet mondanunk, hogy az ilyen cselekedetek mind fanatizmusból származtak. A vallásos köröknél még esetleg fel lehet ezt hozni ellenérvül. De mit szólunk azoknak a hősi halálához,

akik mig éltek, büszkén vallották magukat materialistáknak? Az az ellenvetés sem áll meg, hogy az ilyen cselekedetek mind felgerjedt szenvedély hatása alatt történnek. Mi ismerjük a hősöknek és szenteknek vívódásait, amelyekben a józan értelem és a benső elkötelezettség birkóznak egymással, mignem leküzdhetetlen erővel győz a higgadt megfontolás felett a benső elkötelezettség.

Mondhatná valaki, hogy a hősöknek ez a cselekedete szintén önzés. Mert elveik nélkül ugysem tudnának élni. Ám helyes. Akkor csak ennyit mondunk: Adjon Isten a világnak sok *ilyen* önző embert.

Azt készséggel ismerjük el, hogy az erkölcsi cselekedet ritka ünnepi jelenség a földön; mintegy: *klaszszikus* erkölcsi oktatás. És ez az a pont, ahol nem tartunk Kanttal. Nincs a vallás számára jobb bizonyíték amellett a tanítása mellett, hogy életünk ki van szolgáltatva rajtunk kívül álló isteni erők titkos hatalmának, mint azok a nagy lelkek, akik fennen vallották magukról, hogy semmiféle vallásban nem hisznek, de az életükkel és halálukkal a legragyogóbb idealizmust valószínűsítették meg.

Törpe lelkekbe — legyenek hívők vagy hitetlenek — csak hálalni jár a lelkiismeret.

De a nagy lelkek — hívők és hitetlenek egyaránt — bizonyosságot tesznek arról, hogy az életük elvéthetetlen függésben áll a látható világ mögött vagy fölött lappangó titkos hatalmakkal. Nevezzük bármiként e hatalmat, az a dolog lényegén mit sem változtat.

Sapientia sat.

Szeretettel köszönt

Feri bácsi

Éberség, figyelem, felajzott akarattal nélkül sem megőrizni, sem gyarapítani nem tudjuk lelkiünk javait!

Hangulatok.

Utleírás.

(Szerzőnek sajtó alatt lévő munkájának bevezető sorai. Szerk.)

... A vonatunk simán uszott, rengett, kalászhányó, buja táblák között... *Ascherleben* tornyai lassan mozogtak, tolódtak egymás felé, egybeolvadtak és szétválva újra már süllyedni kezdtek a messzibe... amig egészen elvesztek előlem...

Az egész város parkirozott utcáival, négyszögletes, hatalmas fogadó terével a német kisváros felszínes nyugalomával hatott rám, amiben benn azért oly kimért, munkás élet pezseg, amit csak itt láttam.

— Különös egy nép ez! Megbecsülhetetlen a dolgossága, rideg a józansága és visszataszító az általános udvariasságával el nem rejthető modortalan volta és tudatos gögje.

De meg tudom becsülni őket! Velők élni, köztök élni azonban talán belső halálom lenne.

... A sinek, amik mindig ugyan-ugy futva össze, szikrázva nyíltak szét előttünk és zárultak mögöttünk finom, egyhangu, örök egyformaságban, biztonság nyugodt hangulatát keltették fel bennem. A napfényt nem; ellenezve kerestem a hegyeket és elmosódottan élt bennem a zsbongó, tarkasapkás studentektől nyüzsgő *cötheni* pályaudvar, mint a prózai élet ember-sűrűs, dologtalan zsvaja, bomlott rohanása, ahonnan kikiváncsoltam a tisztán, igazán már két éve nem ölelt természetbe, a zugó fenyesek közé... a szabad ég alá!

Vitt a vonat... És egy-egy percre mégis mintha melábus lettem volna... És érdekes, hogy mindig így van az ember, valahányszor vágyai teljesültének előestéjét megéri...

Kéken, halaványan feltűntek a dombok, szeliden nőttek elő a hegyek, zöldesek lettek az erdők, melegebbek és közelebbek... És én mentem feléjük. Ahogy az első ormok felénk néztek, olyannak láthatták a vonatunkat, mint egy nesztelenül feléjük sikló gyikot...

A töltésmenti fák bókoltak utánunk... és a kockázott mezőkről kék virágok néztek fel ránk...

Egy óránk volt *Quedlingburgban*.

Mint egy mese, olyan volt ez a város! — Szingazdag, eredeti és ősnémet. Az utcákon ugy futkóstam, mint egy mámoros, az idő rövid volt és minden lépés új, gyönyörű csodákkal várt. A vártemplom sohse látott, ódon hatalmas fogott le, mikor a Klopstock szülőháza előtt álltam, pici, faragott német házak között... néma, zavartalan magányban, szépségben. — És csak álltam, mint a mesében elámult lovag, aki szürke idegenben belecseppent egy elvarázsolt, különös-házás udvarba, ahol a szin, a vonalak és a varázslat hangulata elfogta a lelkét... Szótlán... gyönyörben... Csak álltam... és mint Andersen mesékben beszéltek a házak elevenen, sokatmondó szavakkal, amiket csak én érttem; én... meseszerető, bolyongó szerelmese annak a teljesen soha el nem nyerhető tündérkisasszonynak, akit Szépnek hívunk.

Beszéltek a fák, a sárgafüggönyös, picike ablakok színes keretei középkori történeteket; és a vár kiterjesztette fölénk komor árnyékát, mint a mélység, amit gondolatok nyithatnak... Elbűvölődtem... mélyen... a mélyben...

És a vártemplom érekkakasán a végtelen magasban megcsillant egy napsugár... a felséges arany.

Thalében voltunk; a *Harz* első városában...!

Egy csinos villában kaptunk egy kis szobát, s bár esteledett, még felmentem a Hexentanzplatz szikláihoz, ahol a Walpurgis-Halle Faust illusztrációi babonás, mély benyomást tettek rám a félhomályban...

Alkonyodott... Előtte való nap esett... és a messzi Brocken fölött vörösre sirt szemmel nézett ránk a nap. A felhők is még tele voltak könnyel... A természet siratta a nap halálát.

Én a szépségektől, az erdő csodálatos, üde illatától mámorossá lettem... Tüdőig szívtam mélyre az erdő lelkét, a felhőkönnytel nedves fenyőszagot.

Üdvözöltem a Harzot, A hegy-

ség lilába játszó, elmosódó hullámain és nem vettem észre, hogy árnyéklábakon lassan bujt elő az éj a *Bode-tal* örvényes, tátongó szádából. Lesiklott a sziklafalak alján a lábam alatt a kicsi Thaléba, ahol még az ébrenlévő villák reszkető szemekkel néztek az éj elébe... Egészen sötét lett...

Lenn a villasorok szeliden bujtak egymás mellé...

Künn langyosan szitált az eső. Élettel telt, áldottan dus volt a május; és az eső eszembe juttatta az őszi permetegeket, amik ép oly szelidek, de szomorúak; ép oly ködlők, de komolyabbak, hangulatosabbak, de hűvösebbek.

ifjb. Wallentinyi Dezső.

„Csa k egy igazság létezik, melyről feltétlenül meg kell győzni az emberiséget és pedig arról, hogy a szeretet és nem az erőszak lesz a világ jövőendő ura!”

Rabindranath Tagore.

Illusztrált költemények.

Mint harmadik polgárista lányok, kaptuk feladatul rajz-órán: Kiki illusztrálja a maga kedvenc költeményét.

Nem volt könnyű feladat.

Akinek esze volt, cserben hagyta a kedvenc költeményét s festett egy zöld galyat, rá egy madarat s föléje írta: „Zöld ágon kis gili zokogva bug,” vagy Szilassi, aki megtette azt a tréfát, hogy bemázolta feketével az egész rajzlapot s ráírta: „Sűrű sötét az éj, dühöng a déli szél.”

De mi többiek, nem mérlegelve a dolgok technikai nehézségeit s elragadva csillogó fantáziánktól, Hübele Balázs módjára nekifogtunk kedvenc verseink illusztrálásának. Kitünő dolgok jöttek ki.

— Mondja kérem, Kende, ez mi? — kérdezte a rajztanár, mikor egy ideig eredménytelenül törte a fejét egy cinóber-szinű pocsolján, amelyikből jobbról egy barna fatörzs állt ki s ebbe kapaszkodott egy emberi alak egy másiknak intve nyilván azt, hogy ne jöjjön erre, mert itt rosszul jár. A fatörzs körül uszált néhány barna tók.

— Mi ez?

— Ez kérem — szólt sértődően Kende, — Kont s a harminc nemes. Legtöbbüknek a távlattal gyült meg a baja. Zupka a János vitézt akarta illusztrálni, amikor János megbámulja az óriás-varjút, amely egy kétmérföldes fa sudarján ült s mégis akkora volt, hogy felhőnek vélte.

A János karja, nyilván a bámulattól, égnék van terjesztve, a madár óriási nagy lett, a kétmérföldes fának nem maradt elég hely s így az egész úgy festett, mintha a kis ember könyörögne a nagy madárnak, amely elragadta fogpiszkálóját.

Nem szeretek előtérbe tolokodni, azért hagytam magamat utoljára.

Az én kedvenc versem volt.

„Feljött a hold a Tiszára,
Csend borult a fűre-fára.

Szeged alatt a szigetrél

Áll egy ódon halászbárka“ ... és tovább.

Nagyon szépen elképzelttem s le is festettem, bár nem egészen úgy sikerült, ahogy elgondoltam.

A Tisza a felső jobb sarokból rohant alá, meredeken, hogy majd a nyakát szegte s csak akkor vettem észre, hogy az égnék nem maradt hely. Kénytelen voltam megelégedni a holdnak fordított, virtuális képével, amely elfogulatlan szemlélők állítása szerint úgy festett a kék habokban, mint egy rémült tojás, amely azt nézi, merre menekülhetne onnan. Egyetlen reménye az a halászegény, aki fenn a bárkán furulyál, de az a billegő ujjával hosszú orrot látszik mutatni neki.

A tanítónők nem volt megelégedve velünk s eltöpte a műveinket, bár a dologban csak az volt az egész, hogy ő nem rendelkezett ugyanolyan fantáziával, mint mi. Holott ezt minden művészet megköveteli a híveitől.

H. Margit.

Dániában a Skandináv államok cserkészszövetségei 1920 júliusában nemzetközi összejövetelt tartottak Kjöbenhavnban (Kopenhága) a londoni Jamboreehez hasonlóan. A budapesti gyermekek javára két wagon adományt gyűjtöttek,

Hét évvel ezelőtt...

Visszaemlékezés az első szombati cserkészszekre.

Halasy... Papp... Soós... — ki tudná már felsorolni őket!

Nem is volt nagy szám. Kevesen voltak, mégis sokan meghaltak már közülük.

Nagy csomagok érkeztek az öreg gimnáziumba és kerekrenyilt szemmel bontotta fel egy kis társaság. Cserkészkalapok és hosszú mogyorófa-botok kerültek elő, reszketve illesztgettük fejre, kézbe, — aztán egyszerre — kipirulva, mosolyogva tisztelgett nyolc fiú! Cserkészek lettünk... azt se tudtuk hirtelen, mit csináljunk — és az én lelkemből elfogult, öntudatlan hálaszavak röppentek el némán. Tavasz volt... és 1914-et irtunk.

Lesztek, akik még emlékeztek rá. És elindult az első rimaszombati órs bejárni a várost. Feszesen lépegettek... az ablakok remegve verődtek meg félszegen fogott botoktól... nem mertek félrenézni sem... az öreg luteránus templom mellett beindultak a piac felé. Elmegyünk a parancsnok ablakai előtt... visszatérünk a gimnázium udvarába... Alkonyodik... Langyos este lett... Hazamentünk. Egyszerű, igaz mese. És akkor éjjel nyolc szív egyet álmodott.

Azt álmodtam: hogy boldog vagyok. Azt álmodtam: hogy új rétekre értem, új virágot téptem, szebb erdőket láttam, szebb életet élek. Azt álmodtam, hogy minden ember cserkész, akinek jó a szive és szereti az Életet: a Mindenséget és magát. S azt mondta valami: Az ifjuság akaró hit és a hívő akarát az Élet!

— Ne nevesetek ki ezért. Pici emlék, de nekem oly szent, amilyen egyszerű.

Akkor álmodtam ezt. Most már tudom: vallom!

Miénk a jövő! A magunké is és az Anyánké is! Miénk, akik hiszünk, akarunk és fiatalok vagyunk.

— — — — —
És most, hetedik éve, mikor a cserkészlet megszervezéséről először beszéltem régi professorommal, az öreg cserkészek nevében, akiket már elvitt az Élet, hálás,

igaz köszönettel emlékezem meg Horváth Zoltánról, a rimaszombati cserkészcsapat első vezetőjéről, jelenlegi főparancsnokáról, aki nélkül a mi álunkunk valóra akkor nem válhatott volna.

A mi hálás tiszteletünk legyen tanubizonysága: hogy a cserkészlet egy nemesebb, élő diákélet, egy fiatal lélek valóra váltott költészete!

Ifjb. Wallentinyi Dezső.

Egy második Edison.

1902. május 9 én született Pápan Fodor József. Nagybátyja éjjeli őr. Atyja szegény járásbirósági hivatalnok. És ez a fiatal gyermekember ma a legnagyobb feltalálók egyike, egy második Edison. Olyas valamit talált fel, amin ősz emberek is hiába törték a fejüket s egy nagy német vállalat egy millió márkát és 50% haszonrészeseledést ajánlott fel szabadalma átengedéseért.

Az ő találmánya a Fodor-féle áramszakgató. Az eddigi készülékek által előállított váltakozó áram pár millió-ampére intenzitású, a Fodor-féle áramszakgató ezerkétezer-szer akkora intenzitással dolgozik, tehát 10—15 ampére. A közepes szakgatósi érték is jóval nagyobb: 750 milliárd!

Találmánya különösen fontos a rádiotelegrafiában és az elektroterápiában. Bizonyos idegbetegségek, csusz, reumatikus fájdalmak elektromos gyógykezelésnél a hatást az intenzitással négyzetes arányban növelik. A rezgésszám oly nagy, hogy az idegrendszer nem tudja követni a gyors változásokat s így a kezelt beteg semmit sem érez. Igen nagy előnye a Fodor-féle szakgatónak az olcsósága és egyszerűsége. Az eddigi ilyenmü orvosi műszerek pár száz-ezer koronás előállítási költség mellett egész szobát foglalnak el, míg ez csak szivardoboz nagyságú készülék és az ára körülbelül 5—6000 korona lesz.

Ezzel a készülékével vált egyszerre ismertté a Fodor név. Mint kis gyermek szerette a mesés-könyvet. Mint pápai gimnazista kedvelte a fizikát, számtant, mér-

tant, történelmet és református egyháza zsoldárait. A Verne-regények — saját véleménye szerint — nagy hatással voltak rá. Mint 3—4-iki gimnazista katonásdi játszott — modern formában: maga gyártott puskaport, ágyut, fényszórót.

Mikor atyját behívták katonának, az élet komolyabb oldalával is megismerkedik. Megismerkedik az elektromossággal is; egy új világ, egy új meseország tárult ki előtte! És ezt akarja meghódítani a papirkatonás, fényszórós diák. Már csak az elektromosságnak él. Az elektromos rezgések, hullámok, sugárzások a kedvelt témái. Az önképzőkörben a dinamókról, a drótnélküli táviróról, az elektromos rezgésekről tart előadásokat.

Közben a szülei Zomborba mentek lakni, de ő ott maradt Pápán. S mikor Zombort a szerbek megszállták, a hatodik osztályos gimnazista minden anyagi támogatás nélkül maradt. Erről az időről ezt írja Fodor: „Tanítással, vilánszereléssel tartottam fel magamat. Megtörtént, hogy favágással kerestem pénzt. Keserves, de szép napok voltak azok! Nálunk a társadalom lenézi a „diákokat,“ ha testi munkával keresi a mindennapi kenyerét. Pedig tanulja meg az a diák, hogy jó nélkülözni, nyomorogni is, mert akkor megtanul dolgozni és mások munkáját megbecsülni... Mindnyájan dolgoztunk, mindnyájan akartunk valamik lenni.“

És ime, a pápai szegény diákkal ma a tőke nagyurái bankkonzorciumok tárgyalnak! Fodor József az egyszerű diákműhely helyett ma a budapesti telefonközpont modern laboratóriumában készíti újabb találmányainak modelljét.

Mert Fodor szinte kifogyhatatlan találmányaival. Kilométeres sétákat tesz meg és akkor jönnek a legjobb témái. A bizonyos fényintenzítésre magától meggyulladó, illetőleg elalvó lámpa, a mellényzsebben hordozható zivatarjelző — s egy nappal előre megmondja a közeledő zivatar mozgási irányát, sebességét, — s több apróbb nagyobb dolog még elégszer fogja hallatni Fodor József nevét.

Ime, ifju barátom, a diák is

lehet nagy ember, ha dolgozik. Rátok hegyeket gyuró, villámokat marokbaszorító nagy munka vár, hogy ebből a sok vérből és könnyből mosoly és mosolygás fakadjon. Ide férfiak kellene, fejsze és monokli, kalapács és glacé-keztü között nem válogatók. És ha gúnyolni, lesajnálni fognak benneteket, mikor nagy célokat tűztök magatok elé s ha azt fogják mondani: „gyerekek, mit akartok?“ Ne álljatok szóba velük, mosolyogjatok meg őket s csak annyit mondjatok: Fodor József!“ E. m.

*Soh'sem találok én az életben szebbet,
Mint a szép emberi testben igaz lelket.*
(Schiller.)

Franklin János követője.

(Elbeszélés.)

Bágyadtan nyult végig a puha pázsiton a kis csapat. Végre megérkeztek ebbe a pompás édenkertbe, ahová fásasztó menetelés után jutottak csak. Az édes otthonban annyit meséltek róla s gyermekszívük is igazán, őszintén vágyódott oda: a csalogány ligetbe.

Az ut vége felé már-már azt hitték a kis fiúk, hogy sohasem fognak eljutni a táborozás helyére. Minden egyes berok, minden kiesebb hely mellett szinte panaszos hangon kérdezték a vezető tanártól:

„Ugye, itt fogunk táborozni, parancsnok ur? Ugye ez a csalogányliget?“

A tanár tagadó válaszára azonban újra kialudt szemükből a már már feléledő öröm lángja és fáradtan, kimerülten, meg-megesukló lábakkal vonszolták tovább elesigázott testüket.

Végre azonban feltűnt a látóhatáron a kies liget. A kimerült csapat megelevenedett, az öröm és vidámság sugara beragyogta arcukat s hangos „éljen“ kiáltással rohanták meg a lombos fák tövében rejtőző hangos forrást.

Itt megpihentek. Jóleső érzéssel dőltek végig a buja fűvön. Szemléltették a tábor helyét és esevegték a két hétig tartó tábo-

rozás sokféle kellemes dolgairól.

Meleg volt. A nap leszállóban volt s madár, virág álmra készült. A fiúk csakbamar felverték sátraikat, a vacsora is elkészült, majd az őrtüz is kigyuladt s a körben heverő-ülő csapat áhíttal hallgatta a tanár elbeszélését.

Csak egy fiu maradt távol a többtől. A mese hallgatás nem volt inyjére s inkább a ligetben tett felfedező sétát.

A fiuknak ez a csavargás nem tetszett. Zavarta is őket. Végre Árpád, egy idősebb cserkész, rászólt:

„Mire való ez a szaladgálás, Gyuszi? Gyere közibénk! Hallgasd meg a tanár ur meséjét!“

„Kellenek is nekem a ti meséitek! Csak hallgassátok, ha már olyan vénasszonyos hangulatban vagytok.“

„De Gyuszi! Hogy mondhatsz ilyet? Nem is tudod, hogy miről beszél a parancsnok ur.“

„Ugyan miről beszélne? Hamupipőkérről, eszmás kandurról mesél ölbéli babáinak.“

„Gyuszi, Gyuszi! — fedde meg Árpád, — nem fogsz leszokni már soha a gumyolódásról?“

„Talán nincs igazam?“ vonogatta vállát Gyuszi. „Ölbéli babák vagytok! Féltek eljönni a tüztől, nehogy valaki leharapja orrotokat. Persze csak mese kell nektek! Csak maradjatok nyugodtan. Nem lesz semmi bajotok. Ört áll felettetek a jövő hires utazója, én, Gyuszi!“

„Fiacsám!“ — szólt most a hozzájuk lépett tanár, — ha így áll a dolog, elfogadjuk szolgálótodat. Cserkésztestvéreid el vannak csigázva, te ört akarsz állni, te a jövő hires expedíció-vezetője és merész cetvadásza. Neked ez semmi, játszva örködöl.“

Gyuszi fülig elvörösödött.

„Talán nem tetszik hinni, tanár ur, hogy egyedül merek öröséget állni? Örködni fogok egész éjjel egymagam. Nem ijedek meg a magam árnyékától!“

„No ha így áll a bál“ — szólt a parancsnok, — akkor aludni fiúk. Ne féljete, Gyuszi áll a gránicon!“ És ezzel sátrába vonult: a többi követte példáját s

csakhamar csöndes lett a kis tábor

Gyuszi pedig örködött.

Fejébe nyomta kalapját, kezébe vette cserkész botját. Néhány darab fát rakott még a tüzre s aztán egyenletes léptekkel járta körül a tábor.

Gyuszi nem volt rossz fiu. Csak nagyolni szeretett. Akaratos lelkének minden vágyával a küzdelmes, hősi dolgok felé vonzódott s már kis korától fogva arról ábrándozott, hogy micsoda nagy tetteket fog cselekedni, ha majd az északi sarkra fog expedíciót vezetni. Ha valaki csapongó képzeletének szertelenségeit nem hitte el, örökre megharagudott reá. Egyébként bátor, szolgálatkész cserkész, jó és nemesen érző fiu volt. De a hibájáról nem tudták leszoktatni.

Most ott járkál a tábor körül. Nála a dac nagyobb volt akaraterejénél. Ő is fáradt volt. A hosszú gyalogolás megkövetelte áldozatát. Léptei lassanként nehézkesebbeké váltak, ide-oda tá-molygott, majd nekidőlt egy fa-törzsnek, nagyot ásítgatott, szemei le-lecsukódtak, majd kihullt a bot kezéből s ő lassan utána ereszkedik a földre, mintha a botot szeretné fölemelni s kinyújtózkodik az avaron és — elalszik. Nagyon elaludt. Álmában expedíciót vezetett a sarki fény birodalmába

Ifj. Horváth Zoltán.

(Befejezés következik.)

Táltos Ferkó üzletet köt.

A világháboru alatt vált divattá, hogy mindenki „láncolt.“ A láncolás alatt azt kell érteni, hogy valaki árut vesz olcsón és drágán ad tul rajta. A törvény ugyan az ilyesmit tiltja, de mit törődött sok ember a törvény tilalmával, mikor így könnyen és gyorsan lehet meggazdagodni.

A fiuk nagyban üzték ezt a láncolást. A német katonáktól vettek falevélből készült „echte dritte Sortét,“ vettek másoktól orosz pénzt, muszka sapkát, töltényeket, srappell-hüvelyt és a jó ég tudja, hogy mit.

A merészebb láncolók még posztóval is kereskedtek. Persze az ily titkos és tiltott pénzt aztán „titokban“ elkártyázták, elitták, virágra, süteményre, cukorkákra fecsérélték.

Táltos Ferkónak mindez szemet szurt és sokáig törte a fejét azon, hogy miképen tudna ő eredeti módon pénzt szerezni.

Végre a véletlen segített rajta. György Ádám egy tiz perc alatt félrehívta s ketten sokáig tanácskoztak és tárgyaltak.

Aznap délután újból összejöttek és minden apró részletet megbeszéltek.

A terv ez volt. György Ádám az atya pincéjében elrejtett hordócska tisztá szeszből elemel 10 liter. Táltos Ferkó két dis demiont szerez és este a malaclapója alatt elviszi és értékesíti. A hasznon feliben osztozkodnak.

Táltos Ferkó egy inasgyerektől megszerezte a szükséges két demiont. György Ádám megtöltötte és Táltos Ferkó hazaszállította a zsákmányt diáklakására.

Másnap Ferkó meggyóna az inasnak, hogy mire kellett a demion. Az inas kapva kapott rajta s azt mondta, hogy örül, hogy segíthet neki az eladásban, amennyiben a városban épen időzik egy vidéki koreszmáros, aki 300 koronát is fizet egy liter tiszta szeszért. Ezért a közvetítésért fáradságdíj fejében csak egy liter szeszt kér.

Ferkó a közvetítési díjat rögtön természetben ki is szolgálta. Maradt még kilenc liter. Ezért adnak 2700 koronát s a fele, 1350 korona, az övé lesz.

Nagyszerű, elsőrendű üzlet!

Délután eljött az inas, hogy Ferkót összehozza a vevővel. Ferkó a malaclapója alatt vitte a két demiont. Az inas vezette őt s György Ádám kísérte őket.

Az inas végre egy sarokháznál megállott. Ennek a háznak két utcára nyíló kapuja volt. A kapu alatt azt mondta az inas, hogy majd ő elviszi az emeletre a szeszt és a pénzzel azonnal visszajön. Addig várjanak reá.

A két üzlettárs ebbe beleegyezett,

Az inas a két demiónnal eltűnt a ház folyosóin.

Táltos Ferkó és György Ádám kezüket dörzsölgetve várták az inast. Közbe szövögettek terveket, hogy mit fognak a pénzzel csinálni.

Jó ideig vártak az inasra, de az sehogy se akart előbukkanni. Mikor keresésére indultak, arra a szörnyű meglepetésre ébredtek, hogy az inas — a másik kapun át meglepett s őket rettenetesen becsapta.

Mihez fogjanak most? Keresték mindenfelé az inast, az ő tolvajukat. Végre harmadnap találkoztak vele. S mikor a pénzt, illetve a szeszt követelték tőle, azzal állt elő az inas, hogy nem ad oda semmit; ha akarják, pörölgék be, mert szeszrel nem szabad kereskedni. Még el is csukják őket.

Erre a vakmerőségre Táltos Ferkó nekiment az inasnak. Csúnyán megrakta.

Az inas másnap följelentette Táltost és társát az osztályfőnél.

A nótának az volt a vége, hogy az osztályfő elhívatta Táltos Ferkó és Ádám Gyurka atyját s ezekkel sokáig értekezett.

A további fejleményekről nincs tudomásunk, csak annyi, hogy mind a két nebuló — nem említve a karcert és a kicsapatás komoly veszedelmét — három napig beteg volt s mikor feljöttek az iskolába, akkor is még bicogtek.

Azóta se kötött Táltos Ferkó üzleteket!

Vidéki levél.

Hajja mó, tisztótt Úr!

Tudomásomra gyűtt, hogy egy gyiák-ujsógot árul meg oszt maga is csinózza. Úgy gyűtt tudomásomra, hogy fiam a Söndorka, aki oda jár a gyiák-oskolába, haza hozott egyett azutón osztón aszondta hogy itt van la, Apóm „Az emmiönk lapónk.“ Mondok, hogy magam is szörnyen kedvellem a betűt, azutón osztón mekkövetem bion én is szokok follalkozni ilyesmivel. Mondok a Söndorkónak, hogy maj hozzájörölönk minnyójan, hogy mekkövetem minél finumabb tar-

talom legyen benne, mer hogy ilyen lapra a lyövő generáció szempontyából igazán nagy szükség van. Mekkövetem; ha a Tiszótt Úr mennem veti, hót munkatársi szerepre jómagam is vállalkozok. Összvekeresgéltem mó jó sok nótót oszt most mondok Sónorka itt van la vidd az ettiétek lapotokhol, tegyék bele oszt ha még kell, csak szójjanak, majd küdök!

Az első meg az utósó az emmiönk tájónkró való, de a középsó messzebrő.

Első. Palócdal (hallgató-nóta).

Az Ipóban, ha mennézed,
Sok halat látsz ugrosnyi,
Letisletjobb follalkozás
Ököt mind kifoddosnyi,
Losonezon sok ehes neepseeg —
Letskiesit is mevveszik,
Az árábó váshalt esimmód
Finuman mettalpalik!

Középső. Köcskeméti nóta (lassu csárdás).

Köcskeméti mézös szívöt
Veszök én, veszök én,
Közepébe fényös képet
Teszök én, teszök én,
De ha közbe véletlön mög
Éhezöm, — éhezöm;
Mézös szívöt képvel együtt
Mögeszöm, mögeszöm!

Utósó. Megint palócdal (gyors csárdás).

Kerek a kópocta, csipkés a levele,
Vigyük ki elannyi babóm!
Nem visszük, mer maceimóltók,
Szeretne mind ingyér falnyi!
Kerek a kópocta, maceimólt az óra,
Hagyicsuk szemetre babóm!

A kellő tiszteletvel
Miksi, 1921. február 20.

Dini Dani
adófizető pógár

Az *Egyesült Államok* cserkészeinek száma 500.000. Lapjuk a „Boys Life“, a világ legnagyobb ifjusági lapja napilap nagyságban, gazdagon illusztrált 84 oldal.

Franciaországban négy cserkészsövetség áll fenn. Lapjuk a „L'éclairer“,

Az Eszperantó története.

A nemzetközi nyelv eszméjének hosszú története van. 1561-ben máglyára ítétek egy Rajmundusz Lullusz nevű tudóst, mert a beszédet és nyelvet javítgatni merészelt. Rajmundusztól mai napig számtalan nyelvalkotó kísérlet történt, de legnagyobb része kudarcosul végződött. Azonban a nemzetközi nyelv hívei között ott találjuk Leibnitz, Descartes, Müller Miksa, Letellier, Forel, Berthelot és más nagynevű tudósokat.

Sokan a latin nyelvet akarták nemzetközi nyelvvé tenni. Majd a teoretikus, filozófiai nyelvkísérletek következtek. De sok képtelen terv merült föl. Olyan nyelvet is alkottak, hogy vele festeni, beszélni, énekelni, trombitálni, gyorsítani, rajzolni és kottázni lehessen. Ilyen kinövés volt a volapük is.

A nemzetközi nyelv érdekében sokat fáradtak a franciák, németek és angolok. A magyarok közül kiváltak Kalmár György, Réthy András, Gáti István, az első magyar gyorsító és Bolyai Farkas.

Mai napság a nemzetközi érintkezési nyelvek szókinését már meglévő és kizáróan törzsfogalmakból állítják össze. Így született meg 1887-ben az Eszperantó. Neve onnan ered, hogy alkotója, Zamenhof Lázár dr., a munkáját Eszperantó dr. álnéven bocsájtotta nyilvánosságra.

Az Eszperantó nyelv szerkezete végtelenül egyszerű és könnyű, bárki három hét alatt megtanulhatja. Az Eszperantónak mintegy ezer törzsszava van. Minden egyéb szó, árnyalat a harminckét képző és rag segítségével könnyen alakítható.

Az Eszperantó nyelvnek ma már több mint 13 millió híve van. Sajtója 204 ujságból és folyóirat-

ból áll. Eddig négy világkongresszuson jöttek össze az eszperantisták. Mindegyiken átlag 2000-en voltak jelen.

A legjobb teljes Eszperantó nyelvtant szótárral magyarok részére ifj. Marich Ágoston adta ki Budapesten.

Antialkoholizmus.

Csak egy rövid, de józan körültekintésre van szükség ahhoz, hogy az alkoholos italoknak, sörnek, bornak, pálinkának, különböző likőr és konyak-féléknek szinte képzelhetetlenül elterjedéséről meggyőződhesünk. Csak egyszer kell a józanság álláspontján állva végigszemlélteni a ma szokásos társas összejöveteleket; a kávéházi és vendéglői időöltéseket, ünnepi és egyéb alkalmi, családi, meg rokoni mulatságokat, nagy és kis vásárokat, tánemulatságokat, kirándulásokat, hogy lássuk, milyen szomorúan hatalmas szerepe van ma a mámorító, testet-lelket mérgező különböző fajtájú szesz italnak. Utána pedig elég egyetlenegyszer betekinteni a kórházak, tébolydák és börtönök statisztikájába, hogy korunk minden kinjárt, nyomorát és szomorúságát megértve erős akarattal mondjuk ki: „eddig és ne tovább!“

A tudomány már pálcát tört a szesz italok felett. Pontos és tárgyilagos élettani és kórtani vizsgálatok bizonyítják, hogy a szesz ital nem erősít, nem táplál, nem eszesít; hogy a szesz narkotizáló (bódító) és degeneráló (satnyává tevő) mérge, mely nem csak akkor árt, ha részegségig leírja vele az ember magát, hanem gyengít, butít és beteggé tesz, akkor is, ha kisebb adagokban fogyasztják is. Ugyancsak tudományos vizsgálatok bizonyították be azt is, hogy az ugynevezett „mértékletes“ ivás is

(mely nem egyéb, mint megszo-
kássá vált rendszeres italozás,) ugyanazokhoz a beteges elváltozá-
sokhoz vezet — habár lassabban —
mint a részegségi állapotokkal tar-
tított „mértéktelen“ italozás.

Azonban mindezek a tudományos
megállapítások nem válhattak még
ismertté a nagy tömeg előtt. Ezek-
nek minél szélesebb réteg előtt
való ismertetése minden iskolázott
embernek önönmagával és ember-
társaival szemben való erkölcsi
kötelessége. Sikerral az ilyenirányú
felvilágosító munka azonban csak
egy járhat, ha meggyőződéses apos-
tola vizet prédikál, de azt is iszik.
Nem „mértékletes“, hanem absztinens
(teljesen távol tart magától
minden szeszes italt), nem készít,
nem árúsít szeszes italt, nem kínál
másokat; a neki felajánlott szeszes
italt nem csak hogy visszautasítja,
hanem a tudomány igazságainak
hirdetésével igyekszik odahatni,
hogy másokat még az itallal való
megkínálástól is megóvjon és teszi
mindezt azért, mert ismeri az al-
kohol egészségi, erkölcsi és anyagi
kártéveseit és az absztinens élet
értékét, előnyeit az itallal mérge-
zett élet értékével szemben.

R. E.

Antialkoholista irodalom.

1. *Pfeifer Zsigmond dr.*: Az
alkohol a háboruban. — 2. *Bunge
G. dr.*: Az alkohol és elfajulás. —
3. *Hollós József dr.*: Az alkoholiz-
mus okairól. — 4. *Bunge G. dr.*:
Az alkoholkérdés. — 5. *Hollós J.
dr.*: A szeszes italok hatása a
szervezetre. — 6. *Andorka Sándor*:
Miért beteg a magyar nép? — 7.
Stein Fülöp dr.: Az alkohol. —
8. *Forel Á. dr.*: Mit akar a „Good-
Templar“-rend? — 9. *Forel Á.
dr.*: Az alkohol és az orvosok. —
10. *Bunge G. dr.*: Az elköresoso-
dás forrásai. — 11. *Cholnoky Jenő
dr.*: Az alkohol a földön. — 12.

Szász Piroska: A „Good-Templar-
rend“-ről. — 13. *Büben István*:
Ifjuságunk hivatása az alkohol-
ellenes mozgalomban. — 14. *Stein
Fülöp d.*: Alkohol és munkaképes-
ség. — Ezek a könyvek megvan-
nak mind a lučeneci ésl. áll. reál-
gimn. ifj. antialkoholista szövetség
könyvtárában. A mozgalom minden
barátja ennek utmutatása mellett
lassanként szintén megszerezheti.
Nem bánja meg!

Előre, a szulyói völgybe!

Irta: **Karle Sándor.**

(Befejezés)

Sátorverés után a szakács és a
naposok tüzhelyet raktak, föléje
akasztották a bográcsot a gulyás-
nak szánt hussal; a többiek fát
hordanak s apróra vágják, cser-
készbotokkal és kötelekkel a ro-
hanós patakon át hidat vernek,
amelynek teherpróbáját a testesebb
fiukkal eszközlik. Mások fotogra-
fálnak, naplót írnak, hegyet mász-
nak, botanizálnak; sokan nyuga-
lomra hajtják fejüket, hogy kipi-
henjék az ut fáradalmait, míg
felhangzik az ebédre hívó szó:
Gyere, jó cserkész, a gulyás kész!
Erre az édes szózatra azonban
ujjonnan érkezett szakácsunk átkos
lassúsága miatt bizony sokáig
kellett várunk s azért ebéd előtt
megettük — az uzsonnámat. De
azért izlett még a későbben el-
készült ebéd-vaesora is, amely után
felfrissült testtel, üde s fogékony
lélekkel élveztük a szulyói völgy
további természeti szépségét, amely
csodálatos keveréke alpesi pano-
rámának, nagy hegyeknek (Nagy
Manin 891 m, Kis Manin 810 m.),
zeg-zugos sziklahasadékoknak, vad-
virágos erdőknek, buja legelőknek,
havasalji növényzetnek, forrás-
csobogásnak, malomzugásnak, ko-
lompnak s pásztorfurulyának. Az
általános hangulatnak adott kife-

jezést legkisebb cserkészünk ezen
sóhajával: Beh kár, hogy csak
egy napig lehetünk itt! Pedig a
mai nap még tartogatott szá-
munkra egy megrendítő természeti
szépséget, a szédületes sziklák szük
szorosát: a *Manin-szakadék*-ot.

Ez azonban zordon, kietlen,
félelmetes fenségével inkább le-
nyűgözött, mintsem hogy felemelt
volna. 150 méter magas, égbetörős,
tarhomloku sziklái közt az alig
két-három méternyi széles völgy-
feneket a rajta átfolyó patak
majdnem egészen elfoglalja; csak
szikláról-sziklára lépve nyomul-
hattunk benne előre; a sziklák
fejünk felett fenyegetőleg hajlanak
össze, alig látjuk az eget; most
a másfél kilométernyi hosszú
sziklaszoros már csak egy lépésnyi
széles. Végre aztán a völgytoroktól
vagy 200 lépésnyire már túgulni
kezd a szoros, a sziklafalak ala-
acsonyabbak; már tenyészet is van
a baloldalon; a jobboldalt álló
sziklák szakadozottabbak és kiet-
lenül kopárak; két hatalmas szik-
lafal közt, amelyek óriás portásként
állanak őrt a szoros bejáratánál,
kiértünk a Manin-szakadékból. Mint
egy lidércnyomástól szabadulva
lélekzettünk föl s még egy félénk
bucsupillantást vetettünk a nagy
sziklákra; erre a kö Cyclopsok
ugy ránk meredtek nagy barlang-
szemeikkel, hogy szívesen hall-
gattunk kedves kis kalauzunk, a
vigan csörgedező hegyi patak hi-
vogató szavára, amely velünk együtt
örült azon, hogy végre megsza-
badult a nyomasztó szirtbörtönből.
Pihegve-zuhogva sietett, rohant
előre; alighanem pletykás termé-
szete is hajtotta, mert csacska
nyelvén a partján álló fenyvesnek
meg akarta ujságotni: „Jönnek a
cserkészek. Ilyen fiukat még soha
életetekben nem láttatok!“ Erre a
kedves hirre a különben haragos-
zöld fenyőfák rögtön megbékéltek

s az esti szellő finom, lehellet-szárnyán oly édes, szívet-lelket andalító illatot árasztottak szét hódolati tömjénként a levegőben, hogy néhány udvarias cserkész hálából és köszönetül végigsétált tüpárnás palotájukon. Egy magaslatra feljutva, végre megláttuk a Vág tulsó partján Podhragy vár romjait. Ezzel szemben voltak kikötve tutajaink; este félkilenkor értünk oda; lepakkoltunk és a ringó tutajbölcsőben édes, boldogító álomra hajtottuk le fejünket.

A training.

A training (tornabegyakorlás) bizonyos kipróbált módszereknek együttes alkalmazása abból a célból, hogy az emberi test a legnagyobb méretű munkát a legkisebb fáradsággal, minden káros utóhatás nélkül tehesse meg. Ezek a módszerek újabb idő óta valószínű tanulmányt követelnek. Ezeknek megállapításához orvosok, paedagogusok és gyakorlati férfiak kellene, hogy a tudományos vizsgálat és a gyakorlati tapasztalat kellően érvényesíthessék.

A training által elővarázsolt erő, egészség és kitartás állapotát *formának* nevezzük.

A jó forma nyerésére általános érvényű, mindenki által használható szabályokat pontosan megállapítani nem lehet, mert minden egyénnél más és más a testalkat, a vérmérséklet, a faji tulajdonság, a nemes szervek, stb. Ezért csak nagyon általános szabályokat lehet adni a trainingre. Ezeknek a szabályoknak alkalmazásán is gyakran kell változtatni a táplálkozás rendes vagy rendetlen volta, az alvás és virrasztás, a hőmérsék és időjárás, az idegrendszer állapota szerint.

A training szabályait már a régi görögök is ismerték s azok

magas fokán ma is csodálkozunk. Hiszen az olympiai győzők hihetetlen eredményeket értek el s ezt az eredményt is csak azért tudták felmutatni, mert training-módszerük nagyon jó volt. A testi szépség teljes kifejesztése volt a céljuk s ezt el is érték.

Ma a testi szépséget nem tekintik elsőrendű célnek s inkább speciális atlétikai gyakorlatokat üznek testi hajlamuk szerint.

De bármely ágát az atlétikának választja is az ifju atléta, training nélkül nem megy semmire. A testét erőssé, ügyessé, ellenállóvá kell tennie, hogy a legerősebb testi munkát és a megerőltető versenyt is kibírja s viszont ártalmas szokásairól le kell mondania, nehogy testileg-lelkileg gyöngítsék.

A training bámulatos változást idéz elő az egész emberi testben s olyanná teszi, hogy a megerőltető gyakorlatokban örömet leli anélkül, hogy azoknak káros hatását érezné, míg a training nélküli testnek azok feltétlenül ártanak.

Ezért szükséges volna, hogy minden ember bizonyos training által testét edzze, hogy az kitünő állapotban maradjon, mert ez a jó érzésnek s emberi boldogságnak egyik előfeltétele.

(Lučenec.) *Marmorstein Sándor.*

Fakadó rügyek.

Cigányzene.

*Hallgatom a cigány síró muzsikáját,
Hallgatom a hurnak patlogó szavát,
Édes-bus érzéssel tele lesz a szívem
S lelkem tőle tüzzé melegeedik át!*

*Szilaján ver szívem, hogyhaggyorsan huzza
S vágja a hirt kézzel fekete cigány;
De ha lassan zokog a szárazfa lelke,
Ninesen más körültem, csak csendes
[magány!]*

*Egyszer majd leülök, bor nem lesz előltem,
Fejemet kezemmel megtámaszgom,
Azután sokáig, itélet napjám
A cigány nótáit mind meghallgatom!*

Darkó István.

Szomorú a szívem...

(Angolból fordította H. Z.)

*Kaptam egykor én is szerelmes levelet,
Volt idő, amikor szerettél engemet.
De az idő elmúlt s lesújtá lelkemet
S azóta nem kapok senkitől levelet,
Rózsaszín levelet...*

*Volt nekem is babám, ki szeretett engem,
Kiért odaadtam volna egész lelkem.
Csakhogy a leányka mind és mindég csalfa,
Mást szeretett meg és én meg lettem csalva,
És el lettem hagyva!*

Külföldi hírek.

Angliában, a cserkészzet klasszikus hazájában, a mozgalom ujabban három fokozatra tagozódik. Mindegyikének megvan a maga különleges munkaköre, szervezete. A legfiatalabbak, a 8—11 évesek a „Wolf-cub“-ök (farkaskölykök) csapatait alkotják; a 11—16 évesek a tulajdonképpeni cserkészcsapatok tagjai; az ezeknél idősebbek, az u. n. „Rower scout“-ok, mint idősebb cserkészek, szintén külön csapatokban, egész speciális munkakörökben dolgoznak. Ezenkívül vannak lánycserkészek és tengeri cserkészek. Ez utóbbiak csupán 14 éven felüliek lehetnek.

Németországban a cserkészzet eredeti angol mintáját fogadták el. Eddig az egyéni munkát biztosító örsi rendszer helyett tömegmunkát végeztek. Ennek folytán a testvéries cserkészszellem mindjobban eltűnt belőle s lassan katonai szervezetté, fiókkatonasággá vált. Az átszervezés vezére, Habbel, régensburgi cserkésztsízt, már 1918 júniusában kiadta az „Aufbau“ című lapban a jelszót: „Nem az a cserkésztsízt, aki sok cserkésznek parancsol, hanem akihez igaz szívvvel ragaszkodnak cserkészei.“ Ennek folytán a bajor mozgalom kilépett a Wehrkraftvereinekből. Új nevük „Bayerische Pfadfinderschaft.“

Svájcban a mozgalom kantonkint és nemzetiségek szerint szervezkedett. Három lapjuk van: a „Schweizer Pfadfinder“, a „Le Drapeau Suisse“ és a „Le Pionier.“

A finn cserkészmozgalom nagy tért hódított az ottani józan, becsületes nép és ifjuság körében. A finn mozgalom neve: „Metsänkävijät“ (Skoysströväre).

Jugoszláviában a cserkészcsapatok nagyon szép munkát végeztek a háboru alatt; de a Jugoszláv állam megalakulása után érthetően okokból feloszlottak.

Magyarországban a cserkészmozgalom a legutóbbi időben hihetetlen módon felvirágozott. A Magyar Cserkészszövetség lapja a „Magyar cserkész.“ Van könyvkiadó vállalata, termelő és értékesítő szövetkezete, gazdasági hivatala. Október 3-án Budán nagy díszszemle volt. 2000 cserkész vett rajta részt. Jelen volt Pallandt báró, a holland szövetség főparancsnoka is.

Pályázat.

I. „A MI LAPUNK“ szerkesztősége pályázatot hirdet a fotográfáló diákoknak. Pálgázhat minden diák 1920. július 1-től készített képpel. A kép kirándulás, tanulmányút valamely jellegetes mozzanatát tüntesse fel. Csoportkép vagy arckép nem pályázhat. Egy kifogástalan pozitív képet kér a szerkesztőség. A kép hátára rá legyen írva a készítő neve, kora, lakóhelye s mely osztály s intézet tanulója. Jutalma 50 korona. A fénykép beküldésének határideje 1921 május 15.

II. „A MI LAPUNK“ szerkesztősége pályázatot hirdet egy — legalább háromnapos — út leírására: részletet is elfogad, ha világos, szemléletes, élvezetes formában van

megírva. Az idegen kézzel, írógéppel leírt pályamű jelíges borítékban tartalmazza a szerző nevét, lakását, életkórát, intézetét és osztályát. A pályamunka beküldésének határideje 1921 május 15. Jutalma 50 kor.

LEVELEZÉS.

Levelezni óhajtanak *Lučencéről* (Losone) a következő cserkészek (diákokkal is!): 1. *Darkó* István s. tiszt Kollárova (Kiskarsa)-u. 17 (különösen csapatszervezési és cserkészmunka irányítási kérdésekről). — 2. *Ádám* Lajos őrsv. Husová (Varga)-u. 25. — 3. *Belágh* Barna őrsv. Masaryk (Rákóczi)-u. 28. — 4. *Illyefalvi* Vitéz Zsolt őrsv. Tisztviselőtelep. — 5. *Streitman* András őrsv. Sokol (Rózsa)-u. 1.

Más levelezni óhajtó cserkészek és diákok címeit is szívesen közöljük, hogy kieserélhessék gondolataikat s baráti érintkezést kezdhesseken egymással. Pontos címet kérek annak feltüntetésével, hogy milyen tárgyú levelezést kívánnak kezdeni.

FEJTÖRŐ.

1. Számrejtvény.

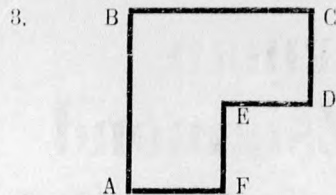
- 1, 4, 21, 37, 2, = fiu név
- 23, 33, 18, 36, 6, = leány név
- 17, 11, 7, 11, 14, = nemzet
- 5, 8, 10, 30, 3, = gyáva ellentéte
- 19, 4, 9, 25, 2, = szám
- 38, 1, 32, 37, = keserü ellentéte
- 29, 20, 31, = állat
- 27, 26, 13, = növény
- 24, 35, 22, = tagadó szó
- 16, 15, 39, = ige
- 12, 28, 3, = ital
- 34, = mássalhangzó

1—39-ig közmondás. (Hajdu Dezsőtől. Baňská-Bjstrica.)

2. Sakkrejtvény.

Megfejtendő lóugrás szerint.

	E-	di-	
a-	vagy	a-	több
rős	de	dalt	-rat,
lőbb	ka-	u-	rat.
	a-	e-	

Az ABCDEF hatszög hosszabb oldalai (AB = BC) kétakkorák, mint a rövidebbek (CD = DE = EF = FA; AB = 2 AF). A hatszög négy egybevágó részre bontandó!

Jegyzet. A megfejtők között egy érdekes könyvet sorsolunk ki. A megfejtés beküldésének határideje április 20. Két-két fejtörő megfejtése már jogosít a pályázatban való részvételre.

A 2-ik szám fejtörőinek megoldása:

1.

16	3	2	13
9	6	7	12
5	10	11	8
4	15	14	1

2. Ki korán kel, aranyat lel.

3. Az összes költségeket úgy számíthatjuk, mintha mindegyik méter anyagba került volna, mint a 324-ik, vagyis a középső. Ennek az ára pedig mindkét ajánlat szerint 186 kor. 05 fill. Tehát mindkét ajánlat egyformán előnyös! (A végösszeg: 120.374 kor. 35 fill.)

Nyertes lett: *Lojdl István* ev. főgimn. VII. o. tan. Prešov (Eperjes). „A Mi Lapunk“ első évfolyamát ingyen küldjük neki.

A szerkesztő postája.

G. T. „A természet ölen“ e. versben nincs elég lendület és mélység. A nyelve nem költői. Rímei kezdetlegesen. Jobbat kérek! A naplót, szépen feldolgozva, szívesen veszem. — **V. o. t.** Névtelen közleményt nem fogadok el. A vers meglehangu, de nem használható. — **R. T. jogszigorló.** Ilyen lelkes emberek kellenek nekünk, mint Ön! Levél ment. Üdv. **B. Zoltán.** Nem elmélkedés kell nekünk, de cselekvényes történet, útleírás. Cikked nem vált be. — **A vidéki előlzetők** pontos címüket, az utcát és a házszámát is közöljék, nehogy a lap kézbesítellenül visszajöjjön. — **H. M.** Besoroztuk,

Kármán**Zsigmond**könyv-, papir- és írószer-
kereskedése

LOSONC, Kubinyi-tér 11.

2-3

Uj! Egyszerű! Mulattató!

Kipp-kopp
gyermekjátékMegrendelhető a losonci
cserkészknél.**Lefkovits****Ferencz**

RIMASZOMBAT

Fűszer, italok, cukorkakülönlegességek,
elsőrendű cognac és likörök. — Bor-
nagykereskedés.

Épület- és vasgerendák

ELADÓK
MISKOLCZY
cukrásznál

Rimaszombat

Bélyeggyűjtőcserkészek és diákok legjutá-
nyosabban és legolesóbban
vásárolnak **Belágh A.** bélyeg-
kereskedésében Losonczon.**KEREKES**
ÁRPÁDúri divatkülönlegességek áru-
háza. F. L. Popper-cipők egyed-
árusító helye.

LOSONC, Masaryk-u. 8. 2-2

ALTMANN
SÁMUEL

női divatáruháza

RIMASZOMBAT

PAULOVITS BÉLAsirkőraktára és
kőfaragó üzlete**LOSONC**

2-5

Všeobecná
banka úč sp.**V LUČENCI**

Masaryková ul. 39

2-3

Prijime
v klady
na knížky**Redlinger**
Ignáckönyv- és papirkereskedése
LOSONCZ

2-6

Angyal Gyulafűszer-, liszt- és
gyarmatáru nagy
kereskedése**RIMASZOMBAT**

Erzsébet-tér 18.

2-5

Friedmann
Zsigmond

férfi és női divatáruháza

„TIP-TOP“ cipők lerakata

RIMASZOMBAT

2-5

Breuer**Ottó** üveg, por-
cellán,majolika és lámpaáru
raktára **LOSONCZ.****Salczer-áruház**
RimaszombatA legolesőbb bevásárlási hely
cipők, kalapok, nyakkendők,
sapkák, fehérneműek és más
divatáruban.**BAKSAI**
J. ÉS FIA

RIMASZOMBAT

Uri és női divatáruház. Nagy választék
férfi és női szövetekben, menyasszonyi
kelengyékben és rövidáruban.

Halotti cikkek nagy raktára.

Lévai Izsó

könyv- és papirkereskedése

Rimaszombat**Losonci Takaré-**
és Hitelbank
Részv.-Társ.elfogad betéteket könyvecs-
kére és folyószámlára elő-
nyös kamatláb mellett. 2-3**B**árhoz megjelent ma-
gyar könyv és ösz-
szes iskolai szerek

jutányos áron beszerezhetők

II. Rábely Miklósnál

Rimaszombatban 2-5